

पौरस्त्य s. unten u. पौलस्त्य.

पौरुष 1) a) Bhāg. P. 11, 7, 22. क्राया Ind. St. 10, 284. 294. — b) Bhāg. P. 10, 1, 21. — 4) a) im Gegens. zu स्त्रीत्व R. 7, 87, 29. — b) द्विपौरुषी क्राया Ind. St. 10, 284.

पौरुषेय 1) वेदवादिन् der da behauptet, dass der Veda menschlichen Ursprungs sei, SARVADARĀṢANAS. 127, 18. — 4) m. N. pr. eines Rākshasa (nach dem Schol.) Bhāg. P. 12, 11, 35.

पौरुषेयता f. = पौरुषेयत्व, अ० SARVADARĀṢANAS. 131, 16.

पौरुषमास ३) zum Schluss vgl. Bhāg. P. 12, 1, 21.

पौर्वदेहिक vgl. पूर्वदेहिक.

पौर्वापर्य Bhāg. P. 11, 22, 7. 8.

पौलस्त्य 2) पौलस्त्या नाम राक्षसाः R. 7, 8, 24. — पौलस्त्यपवन KATHĀS. 122, 67 fehlerhaft für पौरस्त्य० Ostwind.

पौलाम, पौलामी Gattin Indra's VIKR. 152.

पौष्कर 3) Titel eines Werkes SARVADARĀṢANAS. 83, 21.

पौष्प 1) KATHĀS. 68, 3. 104, 75.

पौष्पञ्जि m. = पौष्पिञ्जि Bhāg. P. 12, 6, 77. fgg.

पौष्पिञ्जन्, in शिष्याः पौष्पिञ्जिनः wird man पौष्पिञ्जिनः besser als gen. und पौष्पिञ्जन् als Nebenform von पौष्पिञ्जि fassen.

प्रकट्, die neuere Ausg. ० प्रकटद्वारावाङ्क.

प्रकट 1) HARIV. 15789 (s. u. प्रकट्). ० योगिनीन्यास Verz. d. Oxf. H. 93, b, 27. KATHĀS. 61, 264. अ० 71, 47. प्रकटम् 89, 113.

प्रकटन das Sichtbarmachen: मार्गप्रकटनायैव द्यया (so ist zu lesen) सा ययौ तया KATHĀS. 71, 191.

प्रकटीकरण n. nom. act. von प्रकटीकर; s. oben u. मालपन.

प्रकम्प vgl. मही०.

प्रकम्पिन् UTTARARĀMAK. 63, 2 (80, 16).

प्रकार 1) व्रीहि० KATHĀS. 61, 62. — 2) b) SĀH. D. 317. 322. fg.

प्रकरण 1) a) eine Abhandlung über einen speziellen Gegenstand, eine Monographie über einen best. Gegenstand: यत्र हि श्रुत्या अर्थो न लभ्यते तत्रैव प्रकरणाद्यो ऽर्थ समर्पयति SARVADARĀṢANAS. 139, 10. fgg. सूत्रं वृत्तिर्विवृतिर्लघुं बहूनीत्पुं विमर्शिन्यौ । प्रकरणाविवर्णापञ्चकामिति शास्त्रं प्रत्यभिज्ञायाः ॥ 90, 19. fg. — b) DAṢAR. 1, 8.

प्रकरणसम (प्र० + सम) m. in der Dialektik Bez. einer best. Ġāti NĪJAS. 5, 1, 16. SARVADARĀṢANAS. 114, 11. fg.; vgl. oben u. ज्ञाति 8).

प्रकर्ष Sp. 900, Z. 19. fg. vgl. पतत्प्रकर्षता SĀH. D. 373. 398. अनुप्रासप्रकर्षः पतितः 221, 11.

प्रकर्षण 2) e) MBH. 7, 6446. fgg. bis zum Schlusse des Adhjāja fehlen in der Bomb. Ausg.

प्रकल्पन n. das Versetzen in SĀH. D. 741.

प्रकाण्ड 3) महावीर० UTTARARĀMAK. 107, 6 (143, 3).

प्रकार, तत्प्रकार derartig BHĀSHĀP. 134.

प्रकाश 1) a) दिन् प्रकाशामु KATHĀS. 93, 18. अ० 36, 31. — c) DAṢAR. 81, 12, wo wohl त्यागादतिप्रकाशात् (vgl. auch अतिप्रकाश) zu lesen ist. — 3) a) Z. 19 vgl. noch भाव०, मही०. प्रकाश = तत्त्वचिन्तामणि० Verz. d. Oxf. H. 243, a, No. 601; vgl. auch 273, a, No. 647.

प्रकाशक 1) c) Bhāg. P. 11, 10, 8. — d) beleuchtend, deutlich machend, zur Anschauung bringend SARVADARĀṢANAS. 16, 8. Davon nom. abstr. ० ल

n. 48, 2. 6.

प्रकाशता Berühmtheit MBH. 3, 3066.

प्रकाशत्व 1) Schol. zu NAISH. 22, 57. — 3) streicho N. 26, 35.

प्रकाशन 1) तैजः प्रकाशनम् erhellend WEBER, RĀMAT. UP. 300.

प्रकाशितविरुद्धता f. und ० विरुद्धत्व n. in der Rhetorik Bez. einer best. Ungeschicklichkeit im Ausdruck, bei der Etwas zu Tage kommt, das im Widerspruch steht mit dem, was man sagen wollte, SĀH. D. 576. कुमारस्ते नराधीश अयं समधिगच्छन्तु । अत्र त्वं अयस्वेति विरुद्धार्थप्रकाशनात्प्रकाशितविरुद्धत्वम् 228, 11.

1. प्रकाश्य, गोप्यानां गोपनम्, प्रकाशनं प्रकाश्यानाम् SĀH. D. 407.

2. प्रकाश्य, MBH. 8, 1960 die ed. Bomb. richtig प्रा०.

प्रकीर्णक 4) Verz. d. Oxf. H. 211, a, 2. 263, a, 32. — 6) Titel eines Werkes SARVADARĀṢANAS. 140, 6.

प्रकुञ्च = पल ĠĀRĀNG. SĀMĀH. 1, 1, 18. Verz. d. Oxf. H. 307, b, 7.

प्रकृति 3) a) ० वन्ध (der Seele) SARVADARĀṢANAS. 38, 7; vgl. 37, 21. — 4) b) प्रकृतीन्न (aus metrischen Rücksichten) m. sg. die Unterthanen R. 7, 107, 11. — 5) SARVADARĀṢANAS. 134, 21. 133, 4. fgg.

प्रकृतिखण्ड n. Titel des 2ten Buches im BRAHMAVAIV. P. Verz. d. Oxf. H. 22, b, 37.

प्रकृतिपुरुष, lies 6 st. 3. m. du. Natur und Seele Verz. d. Oxf. H. 238, b, N.

प्रकृतिमय (von प्रकृति) adj. sich im natürlichen Zustande befindend WEBER, RĀMAT. UP. 324.

प्रकृतिसंपन्न adj. mit einer edlen Natur ausgestattet R. 2, 22, 19. = सत्त्वप्रकृतियुक्त Schol.

प्रकृष्टकेशाब्ज adj. den Namen «schönes Haar» führend, m. spielende Bezeichnung der Koralle, प्रवाल (प्रकृष्ट = प्र und केश = वाल) KĀVYĀD. 3, 118.

प्रकोप 2) सर्वलोक० M. 7, 24 stände besser unter 1), da das Wort hier wohl Aufruhr bedeutet.

प्रकोपण 2) c) das Aufwiegen, Aufruhr: अन्नः प्रकोपनं कार्यम् Spr. 3137.

प्रकोष्ठ 1) Bhāg. P. 11, 9, 6. — 2) KATHĀS. 73, 392.

प्रक्रमभङ्गवत् vgl. प्रक्रमभङ्ग beim Schol. zu KĀVYĀD. 2, 133.

प्रक्रिया 3) Hervorbringung: अनादिनिधनं ब्रह्म — प्रक्रिया जगतो यतः SARVADARĀṢANAS. 140, 4.

प्रक्रियाप्रसाद m. Titel einer Schrift HALL 187.

प्रक्षय das Verschwinden, Ende: अक्षय्या० SARVADARĀṢANAS. 29, 15. fgg. 31, 8.

प्रक्षाल, अ० der (das Korn zum Gebrauch) nicht wäscht, nach NILAK. = शेषहीन der Nichts nachbehält, MBH. 14, 2852, v. l. — Vgl. सद्यःप्रक्षालक unter प्रक्षालक.

प्रख्य 1) Z. 4 NILAK. zu MBH. 12, 5881: अप्रख्यता अप्रकीर्तिः. — 2) a) स्वल्दग्मिसम० R. 7, 36, 21. Glanz, Schönheit: सुचिर० (देह) 33, 20.

प्रख्याल, die ed. Bomb. प्रसंख्यानाः, NILAK. erwähnt eine Lesart अप्रक्षालाः.

प्रगण्ड 2) NILAK. zu MBH. 12, 2638: संचारे यत्र लोकानां हृदिवावबुध्यते । प्रगण्डो सा च विज्ञेया बहिःप्रकारसंज्ञिता ॥ प्रणिधिस्तत्र यत्नेन कर्तव्यो भूतिमिच्छता । स एवाकाशरतीति स्रुच्यते शास्त्रकोविदैः ॥ Also etwa Warte.

प्रगमन n. in der Dramatik eine Rede, die eine andere überbietet: प्रगमनं वाक्यं स्यादुत्तरोत्तरम् SĀH. D. 338. the Pragamana is a speech